

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou informační bulletin Leonardo INFO, který je celý věnován **projektům mobilit programu Leonardo da Vinci**. Kromě projektů mobilit zahrnuje program Leonardo ještě pilotní projekty, projekty kooperačních sítí, jazykové projekty a projekty průzkumů a analýz v oblasti odborného vzdělávání. Projekty mobility jsou nejčastějším typem projektů programu a také nejjednodušším co do administrativy. V rámci projektu mobility mohou do některé evropské země vycestovat studenti nebo absolventi odborných škol, mladí pracovníci z podniků či uchazeči o zaměstnání, aby tam po několik týdnů

nebo měsíců vykonávali odbornou praxi (pracovní stáž). V rámci projektu mobility mohou také vyjet do zahraničí vzdělavatelé, manažeři lidských zdrojů z podniků či poradci pro vzdělávání a trh práce, aby si vyměnili zkušenosti. Projekt je vždy finančně podpořen z programu Leonardo da Vinci, kterým Evropská unie již téměř deset let podporuje rozvoj odborného vzdělávání ve svých zemích. Díky tomuto programu překračuje ročně hranice své země 50 000 účastníků z 31 zemí, z toho téměř 2 000 účastníků českých. Můžete se nyní seznámit s dosaženými výsledky v „leonardovských“ mobilitách a s dojmy a zkušenostmi jejich přímých účastníků. Možná, že Vás náš bulletin podnítl i k předložení Vašeho projektu mobility.

Stavební způsoby s materiálem jíl

Integrovaná střední škola stavebních a řemeslných oborů a Učiliště v Liberci je již pět let zapojena do programu Leonardo da Vinci. Od roku 2001 realizovala celkem osm projektů mobilit zaměřených od rozvoje historických řemesel, praxe žáků ve firmách až po zdokonalování pedagogických pracovníků ve způsobech vzdělávání i odborných novinkách.

Jako příklad jsem si vybral jednu z velmi zdařilých akcí. Byl jí projekt „**Mezinárodní učňovský tábor – květen 2003**“. Ten byl založen na dohodě, kterou učinili zástupci pěti odborných škol a to škol z měst Frankfurt nad Odrou (SRN), Hallsberg (Švédsko), Busko-Zdroj (Polsko), Liberec (ČR) a Nové Zámky (Slovensko). Na společném setkání, které se uskutečnilo v říjnu 2001 se stanovily termín a náplň projektu. Projekt se realizoval v termínu 4. – 24.5.2003 a proběhl ve Frankfurtu (O).

Hlavní přijímající organizací bylo Überbetriebliches Ausbildungszentrum Bauwirtschaft, které jako nadpodnikové vzdělávací středisko, založené svazem stavebního průmyslu pro Berlín a Brandenburg, má velmi dobré podmínky. Vlastní jedny z nejmodernějších dílen v Německu, má ve svém areálu nový internát a má také velmi dobré vztahy a zázemí v podnikatelské sféře. To dokládá i fakt, že celou akci zaštitilo Kreishandwerkswirtschaft, sdružení, ve kterém je zapojeno přes 600 menších podnikatelských subjektů. Účast škol byla umožněna v rámci programu Leonardo da Vinci, kdy každá škola předložila u své národní agentury projekt mobilit. Projekt polské školy nebyl vybrán, a proto se tato škola stáže nezúčastnila. Projekt byl určen pro žáky druhých a třetích ročníků oborů tesař a zedník.

Pracovní činnosti účastníků přímo navazovala na obsah projektu tedy „**Stavební způsoby s materiálem jíl**“. Jedná se o způsoby stavění prováděné tradiční stavební technologií s použitím materiálů dřeva a jílovitých zemin. Při této technologii se uplatňují nejvíce právě stavební obory tesař a zedník. Žáci byli při práci vedeni k respektování restaurátorských zásad, ekologického přístupu i technických požadavků na práci s tradičními materiály a postupy. Také se seznámili s dalším

použitím jílu ve stavebnictví (těsnění studní a vrtů, ekologická stavba mateřské školy).

Velký význam projektu spočíval v jeho širokém mezinárodním základu. Učni oboru zedník a tesař tak měli možnost se nejen zdokonalit v odborných dovednostech, ale i srovnávat si výsledky své práce a svých způsobů a postupů při řešení s výsledky a postupy dalších tří národních skupin z jiných zemí, ze zemí s více či méně odlišnými zvyklostmi, způsobem vzdělávání i kulturou. Realizací projektu bylo dosaženo nového přínosu ve srovnání s pouze dvoustrannými stážemi. Důležitým motivem projektu je také uvědomění si nutnosti dodržování ekologických zásad, které byly samozřejmě kdysi při používání přírodních materiálů. Nové generaci mladých stavebních odborníků musí být proto již v období přípravy dávány příklady tak, aby si životního prostředí vážila a sama prosazovala zásady trvale udržitelného rozvoje. Tyto zásady byly v rámci projektu naplněny. Setkání mělo i společenský rámeček, neboť patřilo k oficiálním akcím spojeným s oslavami 700 let založení města Frankfurt (O), což mimo jiné dokazovaly návštěvy zástupců velvyslanectví jednotlivých zemí, veřejných institucí SRN a města. Velký zájem projevil také novináři. Naše žáky a zástupce zpovídal téměř celý den

redaktor Českého rozhlasu pan David Štáhlavský. Výsledkem bylo mimo jiné několik relací v našem rozhlasu.

Projekt tedy znovu ukázal, že program Evropské unie Leonardo da Vinci má opravdu velké možnosti, které vycházejí právě z jeho širokého mezinárodního rozměru. Jeho výsledkem je

tedy nejen posílení mezinárodního partnerství, výměna odborných zkušeností ale také osobní kontakty mladých lidí. Zanedbatelný není ani hmotný výsledek. Jím je postavený objekt vzdělávacího kabinetu v zooparku poblíž Frankfurtu (O).

Ing. Tomáš Princ, ředitel; iss@issro-lb.cz

Zkušenosti se stážemi u našich partnerů v Dolním Rakousku

Ve svém příspěvku bych se chtěl podělit o poznatky, které jsme získali v rámci programu Leonardo da Vinci s projektem stáží našich žáků v Rakousku. Náš projekt proběhl v období od 19. 6. 2003 do 12. 11. 2004 pod názvem **Odborný rozvoj začínajících kadeřníků a kosmetiček v Rakousku**, č. projektu CZ/03/A/F/PL/134112.

Účastníky projektu byla naše škola, SOŠ a SOU služeb, Karoliny Světlé 2, Jihlava, jako vysílající partner a Landesberufsschule, Hötzen Dorfstrasse 8, St. Pölten, jako partner přijímající. Partnery tedy byly školy v krajském městě kraje Vysočina v České republice a v krajském městě spolkové země Dolní Rakousko.

Náš projekt byl původně koncipován jako stáž osmi kadeřníků a kosmetiček, ale ve svém průběhu byl rozšířen i o stáž čtyř studentů ve firmě SPAR, rovněž v St. Pöltenu. Ve vyhledání přijímající organizace naší škole pomohl Pedagogický institut v Hollabrunnu, na který se naše škola obrátila prostřednictvím Pedagogického centra v Jihlavě. První kontakty proběhly již na jaře 2002. Po několika vzájemných návštěvách potom došlo k podepsání smlouvy o vzájemné spolupráci, ve které se rakouská škola zavázala k přijímání našich stážistů. To se stalo potom základem našeho zapojení do programu Leonardo da Vinci.

Vlastní průběh stáží lze rozdělit na dvě etapy. První se zúčastnily čtyři žákyně učebního oboru kadeřnice a čtyři žákyně učebního oboru kosmetička v době od začátku září 2003 do konce června 2004. Stáže proběhly na Zemské učňovské škole v St. Pöltenu. Naše žákyně se zúčastnily desetitýdenního učebního cyklu (osm měsíců se účastní rakouští učni praxe přímo v provozovnách a firmách, pro které se připravují), který, viděno našima očima, slouží zejména k tomu, aby se vyrovnaly rozdílům, ke kterým může docházet při přípravě ve firmách. Během desetitýdenní přípravy se proto plně využívá časový prostor a denní program od pondělí do pátku (výjimečně i v sobotu) probíhá většinou do pozdních odpoledních hodin.

Naše stážistky se zúčastnily učebního cyklu ve svých oborech a byl u nich kladen důraz zejména na odbornou přípravu. Stážistky byly ubytovány v domově mládeže při rakouské škole, kde se také stravovaly. Byly zařazeny do pracovních skupin spolu s rakouskými žáky a absolvovaly celý výcvik v jejich kolektivu. Zaměřily se zejména na to, zda pracovní technologické postupy při kadeřnických a kosmetických pracích jsou podobné těm, které používáme u nás, či zda jsou v nich odlišnosti. Jejich úkolem bylo zachytit tyto případné rozdíly a seznámit pak s nimi po návratu spolužačky v Jihlavě přímo v odborné přípravě a praktickém výcviku. Kromě toho měly za úkol zaznamenávat odborné německé termíny ve svých oborech a obohatit o ně odborný školní česko – německý slovník.

Kdybychom měli hodnotit přínos stáží, potom musíme za-

znamenat výrazné obohacení zejména v oblasti výchovy k samostatnosti, k řešení úkolů v cizojazyčném prostředí, k pochopení mentality našich rakouských sousedů. V odborné rovině nepochybně znamenaly stáže významný přínos ve srovnání odborné úrovně přípravy v naší a partnerské rakouské škole. Naše poznatky ukazují, že se u rakouských partnerů můžeme v mnohém přiučit. Naše žákyně mohly například pracovat s řadou moderních přístrojů (zejména v kosmetické přípravě), kterými je rakouská škola dobře vybavena díky těsné spolupráci s dolnorakouskou hospodářskou komorou a s rakouskými firmami. Významný je i přínos ve zlepšení jazykových dovedností v němčině, kde došlo ke zlepšení zejména v oblasti poslechové, reprodukční, ale i v rychlosti reakce na cizojazyčný podnět.

Ve druhé etapě došlo k rozšíření projektu o stáže v obchodní firmě SPAR v St. Pöltenu, které byly dodatečně do projektu zakomponovány po projednání s agenturou Leonardo. K tomu, že se stáže mohly uskutečnit, výrazně přispěl zástupce ředitele naší partnerské školy, pan Helmut Eder, díky němuž byl zprostředkován kontakt s firmou SPAR. Zde proběhly dvě stáže vždy po dvou žácích v září až listopadu 2004. Těchto stáží se zúčastnili dva žáci a dvě žákyně čtyřletého studijního oboru analýza potravin. Stáže probíhaly jednak v centrále obchodní firmy SPAR v St. Pöltenu, jednak přímo v obchodech této firmy. Studenti přímo pracovali v jednom z marketů firmy a dostali se do přímého kontaktu se zákazníky. Měli možnost si vyzkoušet zajišťování kontroly minimální trvanlivosti zboží i jeho doplňování. Podíleli se také na některých vybraných kancelářských činnostech a také si mohli vyzkoušet práci na pokladně.

Hlavním přínosem pak byl přímý prodej na jednotlivých úsecích marketu, vyzkoušeli si prodej typického rakouského pečiva, prodej na úseku masa a podobně. V centrále firmy SPAR byli stážisté podrobně seznámeni s jejím chodem. Vyzkoušeli si jednotlivé formy kontroly výrobků. Důraz byl kladen zejména na senzorické posuzování kvality a jakosti. V praxi si vyzkoušeli nutnost rychlého a přesného rozhodování, které je důležité pro zajištění spokojeného zákazníka. V části, která se v centrále zabývá zpracováním masa, se zúčastnili i jednotlivých mikrobiologických vyšetření, která jsou důležitá v každém potravinářském závodě.

Studenti byli ubytováni v soukromém penzionu a stravovali se většinou v jídelně centrály SPARU nebo z vlastních zdrojů. Úkolem studentů bylo zpracování zprávy o celé stáži a sestavení slovníčku odborných německých výrazů. Hlavní přínos opět spočíval v odborném i jazykovém obohacení a v získání zkušeností ze života v rakouském prostředí.

Všichni stážisté obdrželi doklad o absolvování stáží, ať již ve formě osvědčení o absolvování ve škole, či ve formě potvrzení o stáži ve firmě SPAR. Výrazný přínos pro naše žáky znamenalo i trávení volného času, kdy se seznamovali s městem St. Pölten, kdy byli v kontaktu se spolužačkami na internátu, seznamovali se se stylem života Rakušanů.

V oblasti spolupráce s partnerskou školou i s obchodní or-

organizací SPAR probíhalo vše v duchu solidního porozumění a nezapomněli jsme žádné větší těžkosti. Jednání bylo vstřícné. Velice důležité jsou dobré osobní kontakty mezi lidmi z partnerských organizací utužované vzájemnými návštěvami i mimo projekt, což vyžaduje vyšší míru osobní angažovanosti. Významná je dobrá vůle řešit případné problémy. V našem projektu je nutné zdůraznit vysokou angažovanost vedení naší školy.

Závěrem mi dovoluji připojit vyjádření jedné z našich stážistek o hodnocení jejího pobytu v Rakousku (jedná se o stážistku Kateřinu Šustrovou, žákyni učebního oboru s maturitou kosmetička):

„Dostala jsem jedinečnou příležitost, která se vždy nenabízí. Měla jsem možnost podívat se do cizí země, poznat jinou kulturu, jiné spo-

lečenské zvyky a také vztahy. Z přínosů bych na prvním místě uvedla zlepšení německého jazyka. Během deseti týdnů jsem se v němčině zlepšila o dobrych 50%. Na odborném výcviku jsem se setkala a pracovala s kosmetickými přístroji, které ve škole v Česku nemáme. Další, pro mě jistě přínosnou zkušeností byla aroma- masáž horkými kameny. Na tuto masáž bych si chtěla udělat kurz i u nás doma a dále ji potom používat. Velmi pěkné byly i rakouské kosmetické provozovny ve škole, které byly umístěny v přízemí. Vše bylo sladěné (ručníky, froté prostěradla na lehátkách, atd.) do modré, žluté nebo růžové barvy. Všechny zákaznice, se kterými jsem se setkala, byly velmi milé a vůbec jim nevadilo, že má němčina není tak dobrá“.

*Jihlava, Mgr. Jaroslav Roh,
Střední odborné učiliště služeb; sekretariat@sous.ji.cz*

Projekt stáží Národní galerie v Praze

V rámci výzvy 2004 programu Leonardo da Vinci jsme za Lektorské oddělení Národní galerie v Praze podali projekt s názvem **SEEDS** - hledání nových podnětů a metod pro vzdělávání žáků a studentů v galeriích. Projekt byl určen pro čtyři mladé pracovníky vzdělávacího oddělení, z nichž každý absolvoval stáž v partnerské galerii nebo muzeu umění ve Velké Británii a Irsku v délce 17 týdnů. Hlavním cílem projektu SEEDS bylo získání zkušeností v oblasti muzejní pedagogiky a navázání kontaktů se zahraničními institucemi pro případnou budoucí spolupráci.

Vzhledem k tomu, že jsme neměli s přípravou a realizací podobného projektu zkušenosti, jako nejproblematictější se ukázalo vyhledávání

zahraničních partnerů – hostitelských galerií. Bylo nutné najít čtyři partnery, aby projekt splňoval stanovené cíle a byl zároveň byl pro naše oddělení co nejefektivnější. V první fázi jsme galerie kontaktovali prostřednictvím elektronické pošty, což se neosvědčilo, na formální tradiční dopisy již instituce reagovaly.

Posléze jsme skutečně získali předběžný souhlas od čtyř institucí, které disponovaly různě strukturovanými vzdělávacími pracovišti - Irish Museum of Modern Art, Dublin; Abbot Hall Art Gallery, Kendal; Spacex Gallery, Exeter a Glasgow Museum of Modern Art. Získané zkušenosti jsou pro nás velmi cenné a využitelné v praxi našeho oddělení.

*Adéla Holubová, kurátor pro edukační činnost;
holubova@ngprague.cz*

Stáž v Irském muzeu moderního umění v Dublinu

V rámci projektu stáží SEEDS jsem na jaře roku 2005 strávila čtyři měsíce v Irském muzeu moderního umění (IMMA) v Dublinu. Pracuji jako kurátorka pro vzdělávání ve Sbírce moderního a současného umění Národní galerie v Praze a proto bylo mým cílem v IMMA získat nové zkušenosti a poznat metody vzdělávání skrze umění, které jsou uplatňovány v zahraničních muzeích. Zároveň jsem měla příležitost ověřit si přístupy a metody, jakými pracujeme my v ČR v oblasti muzejní peda-

gogiky (a s radostí píším, že ze srovnání vůbec nevycházíme špatně).

V IMMA, v Education and Community Department (Vzdělávacím a komunitním oddělení), jsem získala mnoho znalostí zejména o programech celoživotního vzdělávání. Ocenila jsem vstřícnost a otevřenost prostředí, ve kterém nebylo problémem se setkávat i s lidmi z oboru pracujícími mimo Muzeum. Tak jsem absolvovala několik přínosných rozhovorů s učiteli středních či vysokých škol nebo např. s odborníci na evaluaci vzdělávacích projektů muzeí. Jsem velmi ráda, že jsem měla možnost získávat nové zkušenosti ve svém oboru v evropském kontextu.

Lucie Vobořilová

S Leonardem za skotskými zkušenostmi

Díky programu Leonardo da Vinci jsme si v loňském roce mohli ověřit, že i zaměstnanci takové státní instituce, jako je úřad práce, mohou s využitím finanční podpory EU získat cenné zkušenosti a náměty pro práci. V rámci programu Leonardo mobility realizoval Úřad práce ve Frýdku-Místku projekt s názvem **Výměna zkušeností a přenos dobrých metod v oblasti vzdělávání osob znevýhodněných na trhu práce**, který zahrnoval výměnu zkušeností s partnery ve Skotsku v termínu od 6. – 20. září 2004.

Cílem projektu bylo nalézt inspiraci pro práci s osobami, jež mají znevýhodnění (např. zdravotní postižení, chybějící praxi, vyšší věk, atd.), která jim ztěžují pracovní uplatnění a to zejména v podmínkách trhu práce ovlivněného restrukturalizací hospodářství. Od toho se také odvíjelo složení projektového týmu a to z pracovníků - specialistů zaměřených na uvedené oblasti. Námi navštívený region ve Skotsku před

několika lety řešil, a částečně stále řeší, podobné problémy jako Ostrava: restrukturalizaci těžkého průmyslu, revitalizaci krajiny, změnu kvalifikace pracovní síly a s tím související problém nezaměstnanosti. Pracovní pobyt probíhal v oblasti severního Lanarkshiru (území mezi Glasgow a Edinburgh). Prostřednictvím navázané spolupráce se skotskou vládní institucí North Lanarkshire Council se podařilo získat ještě další partnerské organizace. Byly jimi Job Centre Plus, Scottish Enterprise Lanarkshire, Careers Scotland, Motherwell College a Routes to Work Ltd.

Nejširší spektrum služeb nabízí *North Lanarkshire Council*, jehož působnost a rozsah činností se dá přirovnat k našim krajským úřadům. Spolupracovali jsme především s oddělením poskytujícím služby pro ekonomický rozvoj oblasti a trh práce. Inspirativní byla zejména realizace speciálních výcvikových programů pro znevýhodněné osoby na trhu práce a specifických modelů podpory zaměstnanosti osob se zdravotním postižením. *Job Center Plus* je obdoba našich úřadů práce. Zásadní rozdíl je v tom, že naše úřady práce nabízejí daleko širší spektrum služeb včetně poradenství, na což existují ve Skotsku další speci-

alizované instituce. Job Centre Plus se tak zabývá převážně zprostředkováním práce a vyplácením dávek. Zaměstnanci se snaží co nejlépe vyhovět požadavkům zaměstnavatelů a realizují pro ně přípravu klientů před nástupem do pracovního poměru včetně vzdělávacích programů „na míru“.

Scottish Enterprise Lanarkshire je vládní agenturou pro ekonomický a

regionální rozvoj. Funguje na principu partnerské spolupráce mezi soukromými, státními, lokálními institucemi a místními komunitami. Tato instituce financuje mimo jiné také řadu vzdělávacích programů a finančně se podílí na přípravě nezaměstnaných. Hlavním cílem *Careers Scotland* je poskytování širokého rámce poradenských služeb v oblasti zaměstnanosti. Tato instituce byla vytvořena pro zajištění služeb nezletilým, kteří ukončili studium nebo vzdělávací systém předčasně opustili a kteří se zatím nemohou registrovat u Job Centre Plus. Poradci pracují individuálně s každým klientem a snaží se mu postupnými kroky pomoci řešit jeho budoucnost.

Motherwell College je čtvrtou největší institucí dalšího vzdělávání ve Skotsku a největší v oblasti Lanarkshiru. Ve studijních programech a kurzech je zapsáno až 17 tis. studentů ročně. Škola nabízí různé druhy kurzů, odborná školení, přípravu na povolání a další vzdělávání pro všechny věkové kategorie, studenty, pracující i seniory, přičemž skupinám znevýhodněným na trhu práce a zdravotně handicapovaným je věnována systematická odborná péče.

Partnerství několika institucí vytvořilo organizaci s názvem „*Routes to Work Ltd.*“, jde o organizaci s charitativním statutem a finanční návazností na státní rozpočet. Jejím hlavním posláním je realizace speciálních programů, jež nabízí bezplatnou poradenskou pomoc nezaměstnaným. Poskytován je také individu-

ální doprovod poradce, který s klientem postupuje krok za krokem až k nalezení zaměstnání.

Všechny zmíněné instituce se snaží výsledky své práce co nejvíce dostat do povědomí veřejnosti, maximální snahou je poskytovaná služba “vynést mimo zdi instituce” přímo tam, kde existuje problém (sociálně-kulturní komunitní centra). Partneři nás ochotně seznamovali s jejich know-how a sdíleli své zkušenosti. Poučné byly pro nás všechny představené projekty, zejména nás však upoutaly ty pro zdravotně postižené osoby (například projekt pro integraci osob s mentálními handicapem do společnosti prostřednictvím nalezení vhodné pracovní aktivity a po zaučení i pracovního uplatnění u zaměstnavatele). Zajímavým příkladem bylo také udělování „známky kvality“ pro zaměstnavatele, kteří se ve zvýšené míře věnují péči o zaměstnance se zdravotními handicapem.

Naše očekávání byla bohatě naplněna a vedle všech cenných zkušeností, které jsme získali, a nesporného posílení jazykových schopností, jsme došli k závěru, že pověstná skotská šetřivost je výmyslem a nespravedlivou pomluvou. Skotové jsou naopak velmi otevření, vstřícní, štedří a velkorysí lidé. S péčí a zájmem se o náš projektový tým starali a kromě pracovního programu se nám snažili co nejvíce představit svou zemi. Po celou dobu, kdy jsme pobývali v severním Lanarkshiru, visela na místní škole česká vlajka. O našem pobytu a cílech projektu vyšel článek ve školních novinách a v místním tisku se objevila naše fotografie s provostem (tj. nejvyšším představitelem) úřadu North Lanarkshire Council. Třešničkou na dortu v nově vzniklých přátelských vztazích bylo to, že skotští kolegové nazvali ve Skotsku velmi krátké babí léto („Indian Summer“) jako „Czech Summer“ vzhledem k tomu, že krásné slunečné počasí trvalo po celou dobu našeho pobytu.

Po návratu ze Skotska jsme v rámci diseminace projektu vytvořili informační brožuru a spolu s fotodokumentací ji distribuovali úřadům práce a dalším institucím. Rovněž bylo o našem projektu zveřejněno několik článků v odborném tisku a projekt jsme představovali také formou prezentace. Souhrnné informace jsou uvedeny i na webových stránkách Úřadu práce ve Frýdku-Místku. Šlo o náš první projekt tohoto typu. Rádi bychom naše zkušenosti z přípravy a realizace projektu zúročili v rozšíření spolupráce se zahraničními partnery a předložili v rámci programu Leonardo da Vinci, případně jiného programu, projekt zaměřený na konkrétní znevýhodněné skupiny na trhu práce.

Ing. Vladimír Patáčík, vedoucí projektu; Ing. Markéta Uhrová, vladimir.patacik@fm.mpsv.cz

Zapojení CC Systems do programu Leonardo da Vinci

Prioritním zaměřením akciové společnosti CC Systems je oblast celoživotního vzdělávání dospělých. Rekvalifikační kurzy, které realizujeme, významnou měrou řeší požadavky vzniklé na trhu práce a jsou prováděny v úzké spolupráci s úřady práce v jednotlivých regionech. Na podporu nového přístupu k získání praktických odborných zkušeností a prohloubení jazykových a komunikativních dovedností u nezaměstnaných absolventů SŠ a VŠ jsme využili programu Leonardo da Vinci.

Naší první zkušeností s projekty mobility programu Leonardo da Vinci byl projekt „**Za odbornými stážemi do Evropy**“, který byl schválen ve výzvě roku 2003. Cílem projektu bylo pomoci mladým nezaměstnaným lidem při získávání potřebné

pracovní praxe a tím zvýšit jejich šance na nalezení vhodného pracovního místa. Ve spolupráci s Úřadem práce v Břeclavi a v Hodoníně byla vybrána cílová skupina absolventů středních a vysokých škol, kteří nepracovali déle než dva roky.

K vyhledání zahraničních partnerů jsme využili evropskou databázi „Partner search database“, jejímž prostřednictvím jsme navázali spolupráci se společnostmi Grupo Infoprensa ve španělské Malaze, Workexperience UK v Plymouthu ve Velké Británii a společností Gobeuro z Dublinu v Irsku. Při přípravě projektové žádosti jsme zvažovali zejména požadavky trhu práce v jednotlivých regionech a rovněž požadavky zaměstnavatelů na absolventy - velmi dobré jazykové znalosti a schopnost efektivně používat moderní informační technologie. Z těchto důvodů jsme do projektu v období přípravy na mobilitu zahrnuli rekvalifikační počítačový kurz ECDL v rozsahu sedmi modulů, ukončený mezinárodně uznávaným certifikátem – Eu-

ropean Computer Driving Licence. Vybraní účastníci odborné stáže pak absolvovali ještě čtrnáctidenní jazykovou a kulturní přípravu.

Odborná stáž v délce 90 dnů byla zvolena dle profesního zaměření jednotlivých účastníků. Jednalo se zejména o praxe v administrativě, v oblasti informačních technologií, logistiky a pedagogiky volného času. Po návratu stážistů ze zahraničí se uskutečnila veřejná prezentace, kde účastníci seznámili přítomné s obsahem jednotlivých stáží a získanými zkušenostmi. Účastníci stáží obdrželi od zahraničních partnerů certifikáty a také certifikát o účasti v projektu od Národní agentury Leonardo da Vinci. Velmi pozitivním výsledkem tohoto projektu je úspěšné zařazení absolventů projektu na trh práce.

Zkušenosti získané z realizace tohoto projektu a zejména jeho výsledky nám pomohly při tvorbě navazujícího projektu „**Za odbornými stážemi do Evropy II**“, kde byl zvýšen počet partnerů jak na české, tak na zahraniční straně. Zvýšen byl rovněž počet účastníků. V současné době realizujeme již projekt „**Za odbornými stážemi do Evropy III**“, který je koordinován s osmi zahraničními partnery a na české straně zahrnuje celkem devět úřadů práce ze čtyř krajů České republiky. Počtem vysílaných 62 účastníků a rozpočtem se tento projekt, schválený ve výzvě roku 2005, řadí k největším projektům mobility programu Leonardo da Vinci v ČR.

Na velký počet evidovaných nezaměstnaných absolventů středních zdravotnických škol reagují projekty „**Získávání praktických zkušeností v evropském systému sociální péče I a II**“, které řešíme ve spolupráci s pěti úřady práce. Součástí tohoto projektu je rekvalifikační kurz Pečovatelka pro oblast sociální péče, který garantují odborní partneři projektu – Český červený kříž Břeclav, Domov důchodců Hodonín a Pečovatel-

ská služba Homedica Hodonín, u kterých probíhá odborná praxe v České republice. V lednu 2006 se zúčastní odborných stáží v rámci těchto čtyř projektů už celkem 66 účastníků u jedenácti partnerů v celkem sedmi zemích Evropské unie.

Získání praktických zkušeností odborných pracovníků úřadů práce z oblasti poradenství a řízení lidských zdrojů je cílem projektu **Harmonizace aktivit trhu práce v kontextu EU**, do kterého je zapojeno celkem devět úřadů práce z České republiky. Odborný pracovní program výměny v délce jednoho týdne v Irsku, Itálii, Velké Británii a v Německu je zaměřen na získání praktických odborných zkušeností v oblasti metod a postupů kariérového poradenství a zaměstnávání občanů.

Podobnou tematikou se zabývá i projekt **Evropské výměny poradenských pracovníků**, jehož hlavním cílem je seznámit poradenské pracovníky z úřadů práce se situací na trhu práce v Evropské unii, se vzdělávacími a poradenskými systémy v EU, a tím umožnit zprostředkování těchto informací klientům ÚP, kteří se zajímají o práci v evropských zemích. Do projektu je zapojeno celkem deset úřadů práce z České republiky a zahraniční partnerské organizace z 18 evropských zemí.

Od roku 2003, kdy se společnost CC Systems zapojila do programu Leonardo da Vinci, koordinovala již celkem sedm projektů mobility. Na cenné zkušenosti z projektové činnosti pak úzce navazuje v dalších projektech evropských programů: Socrates-Grundtvig, projektech PHARE 2003 RLZ a zejména pak v projektech Evropského sociálního fondu Operačního programu rozvoj lidských zdrojů. Podrobnější informace k řešeným projektům jsou zveřejněny na internetové adrese: www.ccsystem.cz

*Ilona Štorová a Mgr. Zuzana Turečková,
sekce evropských projektů CC Systems a.s.*

Projekty pro mladé zemědělce Projekty stáží Střední zemědělské školy Chrudim

Máte chuť jet do zahraničí? Zajímá vás zemědělství? Pracujete rádi se zvířaty nebo stroji? Chcete poznat nové lidi, zvyky a životní styl? Pokud ano, tak se zapojte do projektu stáží SZeŠ Chrudim a staňte se jeho účastníky.

SZeŠ Chrudim má bohatou zkušenost s projekty stáží v nizozemských zemědělských podnicích (rodinných farmách). Od roku 1999 bylo realizováno celkem 6 projektů a do zahraničí na praktickou stáž vyjelo 20 studentů zemědělských a ekologických oborů.

Projekty stáží jsou založeny na dobře fungujícím a spolehlivém partnerství mezi několika institucemi – školami, partnerskými městy a zemědělskými podniky. Partneři jsou SZeŠ Chrudim (CZ), Partnerství měst Chrudim-Ede (CZ), Groenhorst College Barneveld (NL), Nadace partnerství Ede-Chrudim (NL) a zemědělské podniky v provincii Gelderland(NL).

Studenti SZeŠ Chrudim vycestovali do zahraničí naposledy v roce 2004. Skupina čtyř studentů pracovala v Nizozemsku jeden měsíc. Dva studenti Ondřej Krajčovič a Petra Zedníková pracovali na farmě s převahou rostlinné výroby a v chovu drůbeže, Jiřina Švadlenková na farmě specializované na ekologické zemědělství a chov skotu a Daniel Bohuněk pracoval v mechanizační firmě. Všichni se maximálně zapojili do provozu podniku, získali mnoho cenných zkušeností a naučili se celou řadu nových prak-

tických dovedností. Navíc se podrobně seznámili s podnikem, se způsobem jeho řízení v jiných podmínkách a měli možnost porovnat tuto situaci s realitou České republiky.

Po celou dobu stáže žili studenti v rodinách farmářů a komunikovali v cizím jazyce – anglicky nebo německy. Z pobytu si přivezli nejen zkušenosti a dovednosti týkající se jejich odbornosti, ale také mnoho zážitků z cest po Nizozemsku a ze setkání s mnoha zajímavými lidmi.

Posuďte sami ze závěrečných zpráv, jak na ně stáže působily:

„Hostitelská rodina mě velice vřele přijala, veškeré problémy – pracovní i jiné - se řešily v klidu a s úsměvem, potkala jsem jen samé příjemné lidi. Při práci byl kladen důraz na samostatnost, získané zkušenosti považuji za velice cenné, vím, že jinak bych je

získával velice těžko. Moje nejlepší zkušenost je s lidmi, jací jsou, jejich přátelské chování a pohostinnost. Člověk tu má mnohem větší prostor pro seberealizaci. Také jsem se tu „otrkala“, co se týče cizího jazyka, mluvit pro mě už není problém. Stáž mi dala mnoho nových věcí. Určitě jsem se zlepšil v angličtině. Takém jsem pracoval se zemědělskými stroji, se kterými jsem nikdy předtím nepracoval a nahlédl do holandského zemědělství a zemědělské ekonomiky. Při této stáži jsem se naučil obsluhovat spoustu nových strojů, naučil se správně dojit, krmít a ošetřovat

dojnice. Stáž mi přinesla další velmi důležitou věc, rozšířil jsem si slovní zásobu v angličtině a nizozemštině“.

Každý z realizačního týmu je potěšen, když se projekt stáží úspěšně uzavře a je přínosem pro všechny zúčastněné strany. A proto i do budoucna bude SZeŠ Chrudim usilovat o další realizace nových projektů.

Renata Zoubková,
kontakt: zoubkova@szes.chrudim.cz

Stáž absolventů Ateliéru restaurování papíru v Schönbrunnu

Na přelomu roku 2004/05 jsme měli my, dva absolventi Ateliéru restaurování papíru Institutu restaurování a konzervačních technik Litomyšl, o.p.s., možnost pobývat tři měsíce v Institutu restaurování papíru na zámku Schönbrunn ve Vídni. Tuto organizaci, sdružující pět restaurátorů pod vedením prof. Karin Troschke, jsme si vybrali pro její dobrou pověst a také proto, že zde nají zkušenost s restaurováním nejrůznějších objektů z papíru – malé i rozměrné formáty – tedy i to, co jsme si ve školních podmínkách zatím nemohli vyzkoušet. Ve škole jsme na přípravě projektu pracovali s koordinátorkou programu. Po jeho schválení jsme se začali připravovat.

Kontakt na Institut jsme získali od Ing. Karola Bayera, našeho pedagoga, který spolupracuje s Kunsthistorische Akademie ve Vídni. Domluvili schůzku přímo na místě činu – na zámku Schönbrunn, sballili jsme si svoje portfolia a vyrazili na cestu. Celé střetnutí se neslo v přátelském duchu a hned od prvního okamžiku jsme se cítili téměř jako doma. Byli nám představeni jednotliví členové a seznámili jsme se také s pracovní náplní Institutu. S námi, čerstvými absolventy, se počítalo v přímém zařazení do pracovní činnosti.

Hned druhý den jsme se naplno zapojili do restaurátorských prací. Velmi zajímavé bylo zapadnout do fungujícího pracovního týmu odborných restaurátorů. Jejich rozdílná specializace: gra-

fiky, mapy, globusy, kresby, fotografie, plakáty a knižní vazba... zajišťovala přísun zajímavé a různorodé práce. Pro nás, coby restaurátory knižní vazby, bylo novou a zajímavou zkušeností možnost pracovat na velkoplošných objektech (plakáty, mapy) a objektech s barevnou vrstvou (kvaš, tempera). Měli jsme možnost vidět a přímo se zúčastnit procesu získávání zakázek, samotného restaurování a odevzdávání hotových prací. Na rozdíl od školy jsme tak byli aktivní nejen v procesu restaurování.

Restaurátorskou činnost provozuje Institut na vysoké odborné úrovni. Členové jsou absolventi Akademie z oboru restaurování papíru. Chvályhodná je jejich snaha zvyšovat si vlastní odbornost a chuť a schopnost předat dále svoje zkušenosti a poznatky.

Během našeho pobytu ve Vídni jsme navštívili i jiná restaurátorská pracoviště. Restaurátorskou dílnu Národní knihovny, restaurátorskou dílnu Albertiny, Atelier restaurování papíru na Kunsthistorische Akademie a nově vybudované pracoviště v St. Pöltenu. Tak jsme si mohli vytvořit představu o restaurátorském přístupu našich blízkých sousedů.

Víkendy jsme často trávili návštěvou galerií či muzeí, případně účastí na dalších kulturních akcích.

Celý pobyt jsme si po praktické i kulturní stránce užili. Jediným problémem bylo sehnat ubytování na tři měsíce. To se vyřešilo díky nesmírné laskavosti našich kolegů, kteří nám umožnili využívat jejich vlastní byty v době jejich nepřítomnosti.

Radomír Slovák, kontakt na projekt:
lucie.zednickova@upce.cz

Výměna zkušeností pedagogů Střední průmyslové školy dopravní s kolegy v Drážďanech

Ve dnech 17.4. – 23.4. 2005 se skupina čtyř pedagogů Střední průmyslové školy dopravní, Středního odborného učiliště a učiliště, a.s. z Prahy 5 účastnila týdenního studijního pobytu v Drážďanech, kde byla hosty partnerské organizace DVB (Dresdner Verkehrsbetriebe) AG.

První den jsem se seznámil s organizací a strukturou drážďanského dopravního podniku – DVB a prohlédli si dispečink pro řízení městské hromadné dopravy. Vše je moderní, v řídicím středisku mají aktuální a přesné informace o všech tramvajích a autobusech, které jsou automaticky vyhodnocovány a zobrazovány na řídicích panelech. Měli jsme rovněž možnost si prohlédnout v Budyšině podnik, který vyrábí tramvaje. Dále jsme se seznámili se školou, které patří k tomuto dopravnímu podniku a se státními školami, které s tímto podnikem spolupracují.

Organizace německého školství je složitější než u nás. Liší se navíc v jednotlivých spolkových zemích. Talentovaní žáci odchází ze základních škol po páté třídě na gymnázium. Ostatní

žáci mají desetiletou školní docházku. Po jejím ukončení nastupují buď na odborné školy (Fachschule) nebo do učilišť. V odborném učilišti je většinou 4 týdny praxe a 2 týdny výuka ve škole.

Praxe probíhá přímo v DVB. Učiliště je součástí depa. Žáci jsou vychovávaní pro zaměstnání, která tento podnik potřebuje. Zároveň tento podnik vychovává žáky z celé spádové oblasti okolí Drážďan. V prostorách tohoto učiliště je velký počet různých odborných pracovišť, dostatek prostoru a dobré vybavení. Snahou je zapojit žáky do produktivních činností. V mechanických dílnách se žáci učí opracovávat kovy, vyrábějí různé modely automobilů, nářadí, apod. na velmi dobré úrovni. V elektrotechnických dílnách mě zaujala současná výuka silnoproudé i slaboproudé techniky.

U nás se jednotlivé obory rozlišují, každý se učí na jiném pracovišti. Vybavení nářadím je velmi dobré. Jsou zde i prostory, ve kterých se vyučuje elektrotechnickému měření, práci s osciloskopem, generátorem, napájecím zdrojem, apod. Dále zde mají laboratoř pro práci se stlačeným vzduchem. Žáci mají k dispozici několik pracovních stolů vybavených pneumatickou technikou – kompresory, ventily, apod. Jedná se o stavebnicový systém, který umožňuje touto technikou realizovat různé

úlohy z automatizace. Jeho pořizovací cena je velmi vysoká, vytvoření takového pracoviště není v našich podmínkách realizovatelné. Uvědomil jsem si, že při teoretické výuce předmětu Automatizace by bylo dobré jí věnovat více pozornosti. K tomu jsem získal potřebné materiály.

V automobilových dílnách jsme kromě obvyklých přístrojů jako je diagnostický počítač, přístroje pro měření geometrie kol, měření tlumičů, měření emisí viděli i výukový panel, který simuloval pomocí výměnných modulů i kompletní elektroinstalaci osobního automobilu a který se používá při výuce.

Učebnice používané v dílnách mají velmi dobrou kvalitu, jsou tisknuty barevně. Používají se pouze v tomto podniku, vydávají se tedy v malých sériích. Zpracovávají je učitelé odborných předmětů v rámci své pracovní činnosti, konečná úprava je zadána externí firmě. Žáci je dostávají zadarmo. Součástí učiliště je i počítačová učebna. Ve středisku praktického vyučování Gruna jsme byli seznámeni podrobně s oborem mechatronik a jeho dělením na specializaci mechatronik, mechatronik se zaměřením na opravy motorových vozidel a mechatronik se zaměřením na informatiku (uplatnění v kancelářích autoservisů).

Překvapilo nás, že ve škole, kde se učňové učí kratší dobu než u nás, chybí výuka všeobecně vzdělávacích předmětů. Při příchodu na školu je pouze čtrnáctidenní kurz matematiky a němčiny. Počet žáků ve třídě se pohybuje od 16 do 28. Ve škole se učí hlavně odborné předměty. Spojení teorie a praxe je velmi těsné. Například v automobilové učebně je automobil, diagnostický počítač, lavice a tabule. Vše, co učitel teoreticky vysvětlí, má možnost svým žákům prakticky ukázat a předvést. Obdobně vypadá i učebna, kde je v činnosti sanitární technika.

Myšlenka propojení teorie a praxe mě velmi zaujala. Dá se

předpokládat, že pedagogické výsledky jsou mnohem lepší než při běžném způsobu výuky. Synchronizovat teoretickou a praktickou výuku je v našich podmínkách velmi obtížné, naráží to na celou řadu neřešitelných organizačních problémů. Za základem získaných poznatků chci v co možná nejkratší době zkusit do teoretické výuky Základů elektrotechniky a Elektroniky zavést praktické předvedení teoretických poznatků.

Na závěr jsme s německým kolegou naplánovali jejich návštěvu v Praze, abychom jim mohli nabídnout stejně bohatý a hodnotný program, jaký oni připravili pro nás a tím dokázat, že budeme i nadále prospěšnými a rovnocennými partnery.

*Ing. Jiří Vlček; projektový kontakt:
novotny@sps-sou.cz*

Čeští vysokoškoláci na zahraničních praxích

Západočeská univerzita v Plzni realizovala v rámci programu Leonardo da Vinci již deset projektů odborných praxí vysokoškolských studentů a absolventů. Do posledních čtyř projektů naší univerzity se zapojilo i dalších devět českých vysokých škol a univerzit jako vysílající organizace. Tyto vysoké školy se tím, že spoluorganizovaly mobility svých praktikantů, připravily na vlastní samostatné projekty. Jen v rámci těchto společných projektů dostalo možnost získat odborné zkušenosti v zahraničí více než 260 vysokoškoláků v nejrůznějších studijních oborech – přes cizí jazyky, právo, humanitní, přírodovědné a ekonomické obory až po technické specializace. Téměř ve všech evropských zemích jsou praxe v rámci programu Leonardo da Vinci velmi známé a vyhledávané a naši Leonardo praktikanti nejsou většinou ničím diskvalifikováni.

Cílovými zeměmi v rámci EU jsou pro odborné praxe českých studentů a absolventů nejčastěji Německo, Rakousko nebo Velká Británie, výjimkou nejsou ani státy jižní a severní Evropy. Největší zájem mají přijímající organizace i studenti o praxe zaměřené na ekonomické obory, na stavební inženýrství nebo na cizí jazyky pro komerční praxi. Hostitelské firmy jsou často ochotné poskytnout praktikantovi finanční příspěvek, zajistit nebo proplatit poměrně kvalitní ubytování. Kromě získání stipendia je další výhodou stáže konané pod programem Leonardo da Vinci bezproblémové uplatnění na pracovním trhu EU – není nutné zajišťovat vízum ani pracovní povolení, vysílající a

přijímající organizace pouze uzavřou s praktikantem smlouvu.

Téměř všichni čeští praktikanti byli s přijetím i uplatněním v zahraničních firmách velmi spokojeni – kolegiální atmosféra a týmová spolupráce na pracovišti je pravidlem, ochota poradit s odbornými i praktickými záležitostmi je samozřejmostí, možnost seberealizace a samostatné práce je nutností. Čeští praktikanti jsou po několika dnech „aklimatizace“ zapojeni do běžného chodu přijímající organizace, kontaktní osoba jim zadává konkrétní úkoly, jejich výsledky s nimi konzultuje. Rámcový program praxe je vždy dohodnutý před začátkem stáže, je součástí smlouvy a musí po odborné stránce odpovídat studijnímu oboru praktikanta.

Největším přínosem zahraniční odborné praxe pro studenta nebo čerstvého absolventa je možnost prověření teoretických znalostí i osobních vlastností nutných pro práci v kolektivu, seznámení se s normami platnými v EU v daném oboru, zdokonalení se v cizím jazyce, vytvoření si představy o budoucím uplatnění v praxi, osamostatnění se v cizím prostředí. Praktické zkušenosti získané v zahraničí již během studia jsou stále více vyhledávány a oceňovány firmami i jinými institucemi působícími na českém trhu práce. To znamená pro absolventy Leonardo praxí významné zvýhodnění jejich pracovní síly po ukončení vysoké školy. Po vstupu České republiky do EU některé naše profesní organizace uznávají praxe konané pod programem Leonardo v rámci předepsaných povinných praxí.

Organizační příprava praxe není nijak složitá – po závazném potvrzení přijetí praktikanta připraví vysílající vysoká škola smlouvu a dohodne se studentem a přijímající organizací odpovídající program stáže, poradí s uzavřením kvalitního a levného

cestovního pojištění a s otevřením účtu. Jaký zvolí způsob dopravy je na samotném účastníkovi praxe – v rámci stipendia Leonardo lze uznat jakýkoli typ. Ani formality týkající se ukončení stáže nejsou náročné – stačí odevzdat potvrzení o praxi a zprávu. Praktikant také získá projektový certifikát, kterým může po ukončení vysoké školy doložit svoji zahraniční praktickou zkušenost.

Rozsah práce v zahraniční organizaci musí odpovídat plně pracovní době, která často končí až ve večerních hodinách. O víkendech si ale každý svůj čas zorganizuje podle svého – může cestovat, může poznávat historické a kulturní zajímavosti (všude platí slevy ISIC), může sportovat nebo se může účastnit firemních víkendových akcí. Během několikaměsíčního pobytu v zahraničí naváže nejen užitečné profesní kontakty, ale pozná i

spoustu nových a zajímavých lidí.

Dlouholetou spoluprací v rámci Leonarda se ZČU stala stálým článkem sítě partnerských vysokých škol a organizací zabývajících se umísťováním vysokoškoláků na praxe. V jejím rámci nejen vysílá české praktikanty do zahraničí, ale také pomáhá s umístěním zahraničních praktikantů u českých firem. Je již stálým „klientem“ programu Leonardo da Vinci, neboť od počátku účasti České republiky v Leonardu (r.1997) podává každoročně projekty mobility. Tak se snaží alespoň částečně kompenzovat absenci praktické výuky ve studijních programech většiny oborů nejen na ZČU, ale i na partnerských českých školách.

*Pavlna Bínová, koordinátorka projektů Leonardo da Vinci;
binova@rek.zcu.cz*

Stáž v institutu genetiky

Druhá lékařská fakulta UK v Praze realizovala projekt stáží Leonardo pro své tři postgraduální studenty pod názvem „Zlepšení diagnostiky a péče o pacienty s dědičnými motoricko-senzitivními neuropatiemi“. V rámci tohoto projektu jsem měla možnost získat cennou zahraniční zkušenost i já.

V Institutu lékařské genetiky Friedreich-Alexandrovny univerzity v Erlangenu jsem strávila na přelomu roku 2004 a 2005 celkem 13 týdnů. Pracovala jsem na vědeckém projektu vyšetřování autosomálně recesivních forem dědičných neuropatií Charcot-Marie-Tooth (CMT) a sbírala zkušenosti v moderně vybavené laboratoři. Již zmiňovaný projekt byl započat v DNA laboratoři Kliniky dětské neurologie 2.LF UK a FN Motol v Praze, která již léta spolupracuje s Erlangenskými kolegy.

V institutu jsem pracovala v týmu zabývajícím se diagnostikou CMT. Vyšetřila jsem desítky našich pacientů na geny, kterých vyšetřování je tam dobře etablováno. Přitom jsem nabyla větší manuální zručnosti v laboratorní práci a sezná-

mila se s jinými laboratorními postupy a technologií, především však s velkokapacitní prací. Pro práci bylo k dispozici nejmodernější laboratorní technické vybavení, které není doposud v naší zemi dostupné. To nám umožnilo okusit celkově odlišný styl vědecké práce, který je zřetelně efektivnější a rychlejší.

Kromě výsledků a pracovní praxe, jsem si odnesla i spoustu cenných osobních zkušeností a kontaktů na vědce a postgraduální studenty. Příjemně mě překvapilo internacionální prostředí z mladých otevřených lidí, ochotných cokoli ukázat a naučit a majících důvěru ke mně a k mojí práci.

Díky programu Leonardo jsme nyní schopni zavést vyšetřování na mutace v těchto genech i v naší laboratoři. Nechali jsme se také inspirovat k zavedení efektivnějších laboratorních postupů. A co se týče mých osobních postojů, obohatila jsem se o příjemnou zkušenost fungování sjednocené Evropy na vědeckém poli.

*MUDr. Lucia Baránková;
projektový kontakt: mikesova@lfmotol.cuni.cz*

Stáž mělnických zahradníků v Belgii a Německu

Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola Mělník získala v roce 2004 grant Leonardo da Vinci na realizaci tří a čtyřtýdenní praxe v sadovnických firmách v Belgii a v Německu. Stáže pro čtyři studenty se uskutečnily v rámci projektu „Zahradnictví v Evropě“.

S oběma školami, které stáž zprostředkovaly, Peter-Lenne-Schule z Berlína a V.T.I Poperinge z Východních Flander, jsme již dříve spolupracovali v programu Socrates a VOTEC. Roli hostitelské organizace jsme si vyzkoušeli při přípravě programu praxe pro belgické studenty. Kolegové z partnerské školy využili kontrolu praxe svých žáků k jednáním o projektu a pohovorům s našimi uchazeči ze střední školy.

Obsah stáže v Belgii byl zaměřen na péči o zeleň v oblasti Koksijde. Hostitelskou organizací byla Tuin-en-Landschaparchitecten v Kosijde. Aktivita na různých stanovištích zahrnovaly zejména ošetřování rostlin, péče o záhony a trávníky, zavlažování, realizace projektů rodinných zahrad. Studenti získávali podklady pro odbornou závěrečnou práci.

Účastnice berlínské stáže u organizace Hartmann Ingenieure GmbH se zabývaly sadovnickými úpravami, péčí o venkovní záhony a veřejnou zeleň, prací s kamenem a dalšími neživými materiály.

V čem vidí studentky vyšší školy přínos projektu? „Tato praxe byla pro mě přínosná z mnoha hledisek. Zlepšila jsem si svoji slovní zásobu, především na odborné úrovni. Díky kladnému přístupu pracovníků ve firmě jsem měla možnost poznat, jak funguje zahradnický podnik v zahraničí. V budoucím zaměstnání by nám mohla tato stáž zvýšit hodnocení a možnost lepších pracovních míst díky získanému Europassu. Do budoucna mám plno inspirace a vím, že je důležité zaměřit se i na technickou stránku zahradnictví. Už si dokážu představit, co vlastně „realizace objektů zeleně“ je.“

Obě dívky se shodují i v další části zprávy: „*Setkaly jsme se s kladným přístupem zaměstnanců firmy i zprostředkující organizace. Byli k nám velmi vstřícní. Je to důležité pro pocit studenta na stáži v zahraničí.*“

Absolventi stáží 2005 byli prvními studenty vyslanými do belgické a německé firmy, a tak uvítáme jejich spolupráci s organizačním týmem při podávání informací novým uchazečům, například formou besedy nebo fotodokumentace umístěné na školních webových stránkách.

Projekt posunul spolupráci se zmíněnými partnery na novou úroveň, a proto plánujeme další reciproční stáže pro studenty.

Zkušenosti OHK Hodonín s mobilitami Leonardo

Obchodní a hospodářská komora Hodonín se do programu Leonardo da Vinci projektů mobilit zapojila poprvé v roce 2002, kdy ve spolupráci s odbornou školou ve Bzenci a Hospodářskou komorou Dolního Rakouska předložila projekt **stáží studentů** v oborech kuchař/ka – číšník/ce a cukrář/ka. Jednalo se o třítydenní stáže ve dvou dolnorakouských provozovnách nedaleko Vídně. Komora se do role předkladatele dostala jako přirozený partner tvořící jakýsi mezičlánek mezi přípravou na povolání a reálnou praxí na trhu práce. Dolní Rakousko jsme si za cílový region vybrali jako nám nejbližší region ležící v EU a také díky dřívější realizaci společných přeshraničních projektů v oblasti hospodářské spolupráce.

Hned při první stáži nás však čekala tvrdá realita, kdy došlo ke konfliktu mezi přijímací organizací v níž probíhala stáž a účastníky stáže z řad studentů odborné školy ve Bzenci, kteří si spletli stáž se školním výletem... Toto nedorozumění nás velmi rychle upozornilo na slabé stránky realizace projektu – výběr účastníků stáže a jejich příprava před započítáním stáže. U dalších připravovaných stáží jsme již vycházeli z těchto poznatků a proto jsme aplikovali další prvky výběru a přípravy. Celý proces jsme snažili přizpůsobit podmínkám stáže a na potenciální účastníky stáží byl již v tomto přípravném procesu vytvářen tlak podobný samotné stáži. Dle uskutečněných stáží a jejich výsledků lze námi zavedený systém hodnotit úspěšně, což potvrdili i zprávy jednotlivých účastníků.

V letech 2003-5 dochází k dalšímu rozšiřování projektových aktivit o další partnery. Přibyla vysílající organizace, již se stala odborná škola v Uherském Hradišti. Dále se rozšířil počet přijímacích organizací o slovenské ubytovací a stravovací provozovny v lázeňském městě Piešťany a na rakouské straně proběhla výměna hotelu Auland za penzion Am Steinberg z města

Pro učitele připravujeme projekt výměn spolu s partnery z asociace FLORNET. Jde o skupinu evropských škol a institucí spolupracujících v různých oborech zahradnictví, především floristiky. Organizují semináře, podílejí se na tvorbě a ověřování modulů a výukových materiálů.

Jsme přesvědčeni, že studijní pobyty učitelů v partnerských školách a podnicích budou mít vliv na profesní růst účastníků, zkvalitní výuku odborných předmětů a přispějí ke zkvalitnění zahradnického vzdělání v evropském kontextu.

Mgr. Hana Grátová, gratova@zas-me.cz

Zistersdorf. Oproti prvnímu projektu máme v současnosti dvojnásobný počet účastníků stáží. Stávající projekt bude ukončen příští rok v květnu. Navazovat na něj budou další odborné stáže s větším počtem zahraničních provozoven i účastníků stáží. Tyto odborné stáže však již budou pokračovat bez podpory programu Leonardo da Vinci, neboť budou využity nové možnosti po vstupu ČR do EU. Členství v EU odbouralo spoustu legislativních bariér a umožňuje účastníkům stáží i přijímacím organizacím jednodušší domluvu bez grantové podpory. Během realizace projektu byly totiž mezi všemi účastníky projektu vytvořeny vazby na principu vzájemné důvěry a profesionality. Na základě těchto vztahů bude v létě 2006 vytvořen plán stáží pro období 09/2006 – 08/2007. Vždy v červnu daného roku pak bude připraven další roční plán stáží na nadcházející školní rok.

Pro další období plánujeme předložení projektu mobilit pro samotné **pracovníky hospodářských komor** na jižní Moravě zabývající se vzděláváním a rozvojem lidských zdrojů. Předjednání máme spolupráci s partnery v Rakousku, Holandsku, Irsku, Finsku, Velké Británii a Kypru. Celkový počet účastníků se bude pohybovat okolo 20 účastníků. Půjde o dvouletý pilotní projekt, který ověří možnosti transferu know how v oblasti vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů z uvedených zemí do ČR. Důraz bude tedy kladen na aplikaci získaných zkušeností do každodenní komorové praxe v co nejkratším období po ukončení odborné stáže.

Zajímavé možnosti vidíme také v nabídce projektů odborných stáží pro **pracovníky malých a středních podniků** ve zpracovatelských oborech. Zde však jde o dlouhodobější proces, který je teprve na počátku. Formou řízených osobních rozhovorů s majiteli či manažery firem provádíme analýzu potřeb a zájmu o odbornou praxi. V případě kladného vyhodnocení a projevení konkrétního zájmu plánujeme předložit projekt na počátku roku 2007.

Naše projektové cíle však budou vždy zaměřeny na plnění komorového poslání, jímž je podpora podnikatelských aktivit v regionu a s tím spojený jejich rozvoj.

Zpracoval: Michal Švagerka, OHK Hodonín; info@ohkhodonin.cz

Zpráva ze zahraniční stáže v Kodani

Od 10. dubna do 10. června tohoto roku jsem jako produkčnická baletka Národního divadla absolvovala zahraniční stáž v Královském dánském divadle v Kodani. Stáž byla součástí projektu Leonardo da Vinci, který realizovalo Národní divadlo v Praze pod názvem EUROPERA.

První měsíc své stáže v *Královském dánském divadle v Kodani*

jsem strávila v souboru opery. Ten sídlí od ledna 2005 v novém a velmi pěkném operním domě na ostrově Holmen v kodaňském přístavu přímo naproti Královskému paláci (Amalienborg Palace). Repertoár v novém divadle tvoří ze dvou třetin opera a z jedné třetiny balet, přičemž opery italské operní lyriky 19. století se uvádějí ve staré historické divadelní budově v centru Kodaně. Architektonickou dominantou Nového operního domu je obrovská vznášející se střecha s 32 metry dlouhým nosníkem, který zakrývá čtyřpodlažní obloukové foyer s příjezdovou plochou. Čtrnáctipodlažní budova zabírá plochu 41.000 m², devět podlaží je umístěno pod vodou.

Hlavní sál má 1.400 míst a strop je pokrytý 105.000 plátky ze zlata. Variabilní orchestrální je pro 110 hudebníků. V divadle se také nachází pět zkušebních scén a tzv. Studiová scéna s kapacitou 200 míst.

V rámci své stáže jsem měla možnost být přítomna přípravám nového zpracování Wagnerovy opery Siegfried pod režijním vedením současného uměleckého šéfa opery Kaspera Bech Holtena. Opera měla premiéru 7. května 2005. Kodaň patří mezi oblíbená výletní místa a díky Novému opernímu domu se stává ještě atraktivnější. Historická budova Královského dánského divadla byla postavena v roce 1874 a její interiér mi v mnohém připomínal naši Zlatou kapličku. Nyní je sídlem Královského

dánského baletu, s jehož souborem jsem strávila druhý měsíc svého pobytu. Podílela jsem se na přípravách velkého svátku dánského baletu, kterým byl Bournonvillovský festival 2005 (3. – 11. června 2005). August Bournonville (1805–1879) byl více než padesát let skvělým dánským tanečníkem a významným choreografem 19. století.

Pobyt v Kodani byl pro mě velkým zážitkem, který mi přinesl mnoho nových zkušeností, inspiraci a poznání dobře fungujícího velkého divadelního domu na světové úrovni. Chtěla bych poděkovat všem, kteří mi tuto stáž umožnili.

*Šárka Padevětová, produkční baletu Národního divadla;
kontakt: m.bonhard@narodni-divadlo.cz*

Zpráva ze stáže v Německu

Jako student stavební fakulty ČVUT v Praze jsem se zúčastnil tříměsíční stáže v německé firmě L. Weiss GmbH, Göppingen. Stáž byla podpořena z projektu Leonardo da Vinci Západočeské univerzity, v němž ČVUT bylo vysílající organizací.

Pokud jde o papírové formalities, ty za mě vyřídily vysílající a zprostředkující organizace. Jelikož se jednalo o stáž v rámci programu EU, nepotřeboval jsem mít opravdové pracovní povolení v ruce, ale zprostředkující organizace mi zajistila výjimku z pracovního povolení. A od vysílající organizace jsem dostal prohlášení, že jsem na stáži, která trvá od do, že se uskutečňuje v rámci programu Leonardo da Vinci (mimochodem tento program je v cizině hodně známý a uznávaný). Ovšem bylo nutné se nahlásit v místě pobytu. Já se nahlásoval na radnici. Pojištění jsem uzavřel v ČR u VZP. Jednalo se o cestovní pojištění (pobyt v zahraničí), pojištění za náhradu škod (kdybych jim tam něco nechtíc poničil) a zdravotní pojištění (léčebné výlohy, úraz, repatriace).

Po celou dobu stáže jsem byl na stavbě nového zemského výstaviště spolkové země Baden-Württemberg u Stuttgartu. Je to v současnosti největší staveniště v Německu a podle toho tam také všechno vypadá. Namátkou, kde jinde byste našli několika-patrový most přes dálnici sloužící jako parkoviště pro 4000 aut? Nebudu dále rozvádět celou stavbu, vše zajímavé je na adrese www.landesmesse.de. Práci, kterou jsem vykonával, lze rozdělit do tří skupin podle délky pobytu na stavbě po mém nástupu. Po příjezdu jsem pracoval na výkazech výztuže a dělal více drobnějších úkolů. Později jsem navrhoval bednění na stavbu vstupního objektu celého výstaviště. Nikdy jsem nic podobného nedělal, ovšem práce to byla velice zajímavá, zvláště když jsem si pak

mohl můj výtvar prohlédnou na místě, než do něj začnou lít beton. Nakonec jsem byl v oddělení, kde se prováděla stavební bilance, tedy počítalo se, co se už postavilo a kolik dostane firma zaplacení. Vztah investor – zhotovitel je zde striktně veden přes osobu stavebního dozoru, která musí vše schválit a podepsat, jinak firma nedostane nic zaplacení. Teoretická příprava stavby i její bilance v reálném prostředí staveniště byla opravdu skvělá kombinace a častý pobyt na staveništi dělal celou stáž rozhodně ještě zajímavější. Obecně platí, že čím déle jsem na stavbě byl, tím méně jsem pociťoval (a snad i potřeboval) nějaký dozor nad mou prací a postupně tak má práce zcela zapadla do kompaktního celku.

Do práce jsem totiž dojížděl denně zhruba 50 km tam a 50 km zpět a každý den se pracovalo déle, než byla pracovní doba. Pracovní tempo bylo vysoké. Lidé si práce vážili a jsou ochotni za ní denně cestovat značné vzdálenosti. Zkrátka během pracovního týdne jenom pracuji a o víkendech dělají vše ostatní. Musím napsat, že jsem v pracovní době (tedy přes všední dny) neviděl žádného zaměstnance bloudit na internetu nebo si vyřizovat emailovou korespondenci. Nikdo na to neměl čas a ani na to nejsou zvyklí. V práci prostě makají a soukromé věci nechávají na doma. Také si skoro vůbec nepošílají SMS a ty přihlouplé e-maily s různými fotomontážemi a vtipy. Pracovní morálka byla opravdu příkladná a to bez toho, aby nad lidmi někdo stál a dohlížel na ně, zkrátka morálka jak řemen z Mercedesu.

Samozřejmě že jsem v průběhu stáže několikrát potřebovat něco nutně zařídit či zjistit. Ale vše se po vzájemné domluvě vždy vyřešilo velice snadno. Stačilo nadhodit problém a všichni jakoby ho chtěli řešit se mnou. Tedy má jediná rada je obsažena v krásném českém přísloví: „Líná huba, holé neštěstí“.

Ondřej Tomaschko; kontakt projekt: dudkova@vc.cvut.cz

Užitečné kontaktní údaje / Useful contact data

- **Národní agentura programu Leonardo da Vinci, Národní vzdělávací fond**
Czech National Agency of the Leonardo da Vinci programme: Opletalova 25, 110 00 Praha 1
- **tel.: (00420) 224 500 522 ■ fax: (00420) 224 500 502 ■ e-mail: leonardo@nvf.cz**
- **<http://www.nvf.cz/leonardo>**
- **Webová stránka Evropské komise pro program Leonardo da Vinci / Website of the European Commission for the Leonardo da Vinci programme:**
http://europa.eu.int/comm/education/programme/leonardo/new/leonardo2_en.html
- **Webová stránka databáze pro vyhledávání partnerů / Website of the partner search database:**
<http://www.leonardodavinci.net/psd>

S podporou MŠMT a Evropské komise vydala Národní agentura programu Leonardo da Vinci při Národním vzdělávacím fondu o.p.s. v Praze v prosinci 2005. Registrační číslo: MK ČR E 15777.